

**SN. GENEL MÜDÜR, SERMAYE PİYASALARI VE FON
YÖNETİCİLERİNİN DİKKATLERİNE**

**Genel Mektup:981
Türev İşlemler Piyasaları Takası
ve Teminat Yönetim Müdürlüğü**

İstanbul, 30/12/2009

Değerli Üyemiz, Ortaklarımız,

Konu: Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi İşlemleri Uygulama Esasları hk.

Özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemleri, Sermaye Piyasası Kurulu'nca, 21/08/2009 tarih, 27326 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliği'nde değişiklik yapan Yönetmelik" ile düzenlenmiştir.

Bilindiği gibi, 23/11/2009 tarih, 975 sayılı genel mektubumuz ile "Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi Sözleşmesi Asgari Unsurları" tarafınıza duyurulmuştur. "Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in "Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi" başlıklı 91/A maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Bankamız tarafından belirlenen ve Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. Yönetim Kurulu tarafından onaylanan "Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi İşlemleri Uygulama Esasları" ekte yer almaktadır.

Özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemleri için, VOB takas işlemlerinde uygulanan kontrat başına takas komisyonunun aynen uygulanması önerimiz Sermaye Piyasası Kurulu'nun 24/12/2009 tarih ve 1139 sayılı toplantısında onaylanmıştır. Özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemlerinde pozisyonu devreden üyeden pozisyon transfer işlemi için komisyon alınmayacak, söz konusu komisyon yalnızca pozisyonu devralan üyeden tahsil edilecektir.

Yazılımı, üye eğitimleri, dahili testleri ve üye testleri tamamlanan özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemlerinin Ocak ayının ilk yarısında uygulamaya alınması planlanmaktadır. Uygulamanın başlayacağı tarih ayrıca tarafınıza duyurulacaktır.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla,

**TAKASBANK
İ.M.K.B.
TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.**

Dr. Emin ÇATANA
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Dr. Sezai BEKGÖZ
Genel Müdür Yrd.

Ek : Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi İşlemleri Uygulama Esasları (3 Sayfa)

İMKB TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş.

Şişli Merkez Mah. Merkez Cad. No: 6 Şişli 34381 İSTANBUL

Tel.: (0212) 315 25 25 Faks: (0212) 315 25 26 - Telex: 26643 TVSB TR - www.takasbank.com.tr

44

ÖZEL ŞARTLARA TABİ POZİSYON TRANSFERİ İŞLEMLERİ UYGULAMA ESASLARI

Borsada alım/satım emri vererek işlemi gerçekleştiren üye ile teminatların ve açık pozisyonların tutulduğu üyenin farklılaştırılabilmesine imkan tanınması amacıyla gerçekleştirilen pozisyon transferi işlemleri özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemleridir.

Özel şartlara tabi pozisyon transfer işlemi ile takas üyesi aracı kuruluşlar Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası'nda (VOB) kurumsal müşterileri adına aldıkları pozisyonları, başka bir takas üyesine aktarabilirler.

Özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemlerinin yapılabilmesi için taraflar arasında "Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi Sözleşmesi" imzalanması zorunludur. Sözleşmenin asgari unsurları Borsa Yönetim Kurulu'nun uygun görüşü ile Takas Merkezi tarafından belirlenir. Sözleşmenin tarafları aşağıdaki gibidir:

1. Pozisyonu devreden üye
2. Müşteri/Müşteriler
3. Pozisyonu devralan üye

Özel Şartlara Tabi Pozisyon Transferi Sözleşmesi hükümleri asgari unsurları içermek kaydıyla, taraflar arasında serbestçe belirlenir. Sözleşmenin imzalanmasını takiben özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemleri Borsa ve Takasbank sisteminde gerçekleştirilebilir.

Portföy hesapları, bireysel müşteri ve global hesaplar pozisyon transferine konu olamaz.

Talimat sisteme iki şekilde tanımlanabilir:

1. Seans içinde (İşlem seçerek)
2. Seans tamamlandıktan sonra (Açık pozisyon seçerek)

Pozisyonları devreden takas üyesi, talimatı iki aşamalı (giriş ve doğrulama) olarak Takasbank Vadeli İşlemler Sistemi'ndeki ilgili menüden tanımlar. Pozisyonları devralan takas üyesi, gerekli kontrolleri yaparak, talimatları yine Takasbank sisteminden onaylar. Devralan üye tarafından talimat onaylandığında, talimatta nakit virman tutarı girilmiş ise; söz konusu tutar ilgili üyenin serbest cari hesabında bloke edilir (Virman tutarı pozitif olarak girilirse devreden üyenin, negatif değer girilir ise devralan üyenin serbest cari hesabından VOB-GIVE-UP-BLK (VBLK) hesabına aktarılarak bloke konulur.) Bloke koyma işlemi gerçekleşen talimatlar için elektronik pozisyon aktarım mesajı oluşturulur ve VOBİS'e gönderilir.

Pozisyon devrinin gerçekleşmesi için yeterli teminat tutarının hesaplanmasında pozisyon devralan hesabın pozisyon devri tamamlandığındaki son durumu dikkate alınır. (Pozisyon devri ile ilgili hesaptaki açık pozisyonların kapatılması (ters işlem) ya da yayılma (spread) pozisyonu alınması halinde teminat buna göre hesaplanır.) Aynı durum pozisyon devreden hesap için de geçerlidir. Risk yönetimine ilişkin tüm kontroller (teminat miktarı, pozisyon limit aşımı vs.) pozisyon devri işlemleri esnasında VOB sisteminde otomatik olarak yapılır.

Söz konusu takas üyelerinin serbest cari hesaplarında, talimatta nakit virman tutarı girilmiş olmasına rağmen bloke için yeterli nakdin bulunmaması, devreden ve/veya devralan üyenin ilgili müşteri hesabında yeterli teminat olmaması veya devreden hesapların teminat tamamlama yükümlülüğü olması halinde talimat gerçekleşmez. Nakit blokesinin konulamaması veya pozisyon devreden ve/veya devralan hesaptaki teminatın ya da pozisyon limitinin yetersiz olması durumunda bekleyen talimatlar 10 dakika aralıklarla sistem tarafından otomatik olarak gerçekleştirilmeye çalışılır. Aynı gün valörlü talimatlar seans sona erdiğinde seans dışı talimata dönüştürülerek ertesi iş günü 17:40'a kadar yeterli nakit/teminat yatırıldığında ya da pozisyon limiti uygun hale geldiğinde gerçekleşmek üzere sistemde tutulur. Gerekli bloke koyma işlemi gerçekleştirilemezse ve/veya teminat ve/veya pozisyon limiti yetersizliği giderilemezse talimat 17:40'da iptal edilir.

Takas sisteminde onaylanmış olan talimatlara istinaden VOB sisteminde özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemleri gerçekleştirilir ve Takasbank sistemine işlemin tamamlandığına ilişkin elektronik teyit mesajı gönderilir. Borsadan onay alan talimatlar için blokenin konulduğu üye serbest cari hesabındaki bloke çözülerek, karşı üyenin serbest cari hesabına bloke tutarı kadar nakit transferi yapılarak özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemi tamamlanır.

Talimata konu işlemlerde, seans içi talimatlarda seçilen işlemlerin ağırlıklı ortalama fiyatı (ilgili sözleşmenin fiyat kotasyonuna uyumlu olarak virgülden sonra basamak sayıları dikkate alınacak şekilde), seans tamamlandıktan sonra girilen talimatlarda ise uzlaşma fiyatı esas alınır.

Devreden üye tarafından gerçekleştirilen işlemlerde, aynı anda hem alış, hem de satış işleminin, seans içinde pozisyon transferi için seçilmesi durumunda, ağırlıklı ortalama fiyat hesaplanırken, satış işlem adedi (-) yönlü olarak dikkate alınır. Alış ve satış işlemleri netleştirildiğinden, aynı miktarda alış ve satış işlemi seçilirse, devir talimat giriş net pozisyon "0" olacağından, işlem gerçekleşmez. Devreden üyenin ilgili hesabının daha önce gerçekleştirdiği işlemler dolayısıyla, mevcut açık pozisyonu uzun ise, satış işlemi için seans içi pozisyon devir talimatı gerçekleşmez. Mevcut açık pozisyonu kısa ise, alış işlemi için seans içi pozisyon devir talimatı gerçekleşmez.

Önceden pozisyon devir talimatına konu olmuş işlemler devralan üye tarafından silinmeden tekrar talimat konusu olamaz.

Özel şartlara tabi pozisyon transferi tamamlanana kadar, açık pozisyonlardan doğan hak ve yükümlülükler pozisyonu devreden üyeye aittir. Pozisyon aktarımı tamamlandıktan sonra açık pozisyonlardan doğan tüm hak ve yükümlülükler devralan üyeye geçer.

Özel şartlara tabi pozisyon transferi işlemlerinde pozisyon devralan üyeler için VOB takas işlemlerinde uygulanan kontrat başına takas komisyonu aynen uygulanır.

Nakit teminat çekme son saati olan 15:40'tan sonra aynı üye altındaki hesaplar arasında nakit virmanı yapılabilir. Bu durumda saat 15:40 itibariyle nakit teminatı olan müşteri hesabı nemalandırmaya konu olur.

Günlük iş akışı saatleri aşağıdaki gibidir:

1. Seans içindeki talimatlar 09:15-17:40 saatleri arasında verilebilir.

2. Seans içi talimat giriŐi son saati 17:40'tır. Devreden ye tarafından girilmiş ancak dođrulanmamıŐ talimatlar 17:40'ta sistemden silinir.
3. 17:40-18:15 saatleri arasında zel Şartlara tabi pozisyon transfer talimatı giriŐi yapılamaz.
4. Pozisyon devir talimatı dnŐm saati olan 18:15'te devralan ye onayında bekleyen seans içi talimatlar ile seans içinde onaylandığı halde gerçekleŐmemiŐ talimatlar maliyet değeri uzlaşma fiyatı ile güncellenerek, seans dışı talimata dönüŐtürülür.
5. 18:15-21:00 arasında (seans dışı talimat saatleri) girilen talimatlarda, sadece ilgili hesaptaki açık pozisyonlar gün sonu uzlaşma fiyatı ile talimata konu olabilir.
6. Seans dıŐında onaylanan pozisyon devir talimatları ertesini iŐ günü 17:40'a kadar gerçekleştirilebilir.
7. Pozisyon devreden ve/veya devralan hesabın nakit blokajının, teminatının ya da pozisyon limitinin yetersiz olması durumunda, talimat ertesini iŐ günü 17:40'a kadar gerçekleştirilmeye çalışılır. Gerekli Őartların yerine getirilmesi halinde talimat iŐleme alınır. Aksi takdirde pozisyon devir talimatı iptal olur.